



Monumentnummer*: 524941

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **16 augustus 2004**
Kadaster deel/nr **82767/39**

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Alkmaar	Alkmaar	Noord-Holland		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Alkmaar	E			5491

Omschrijving**

Inleiding

TRIBUNE uit 1929-1930 in de trant van het Nieuwe Bouwen met één van de eerste kolomloze ijzeren kapconstructies in Nederland, ontworpen door architect Jan Wils (Alkmaar 1891 - Voorburg 1971). De overdekte tribune met 1100 zitplaatsen werd gebouwd in opdracht van het gemeentebestuur van Alkmaar als onderdeel van het gemeentelijke sportpark. De keuze voor Wils lag voor de hand: hij had het Olympisch Stadion ontworpen en was bovendien Alkmaarder van geboorte. De nieuwe tribune belichaamt de eisen die Wils aan de bouwkunst voor sport stelde: "De architectuur op sportgebied moet licht, luchtig, strak van lijn, lenig en gespierd, speels en toch zakelijk zijn". De aanvankelijk open tribune werd op advies van Wils in 1931 aan de zijkanten met een glaswand en aan de achterzijde met luiken afgesloten. Niet lang daarna werd het tribunedak naar voren toe verlengd omdat de staanplaatsen voor de tribune inmiddels waren vervangen door verplaatsbare zittribunes. De tribune is gesitueerd langs de zuidoostkant van de drafbaan in het gemeentelijk sportpark aan de zuidkant van de Alkmaarderhout.

N.B. De latere aanbouwen tegen de achtergevel maken geen deel uit van de bescherming.

Omschrijving

Ruim zeven meter hoge en 77 meter lange overdekte zittribune bestaande uit een gemetselde onderbouw en een stalen overkapping. De onderbouw is opgetrokken in witgesausde machinale waalsteen (cementachtig van samenstelling) in kruisverband met platvolle voeg. De zijmuren zijn echter uitgevoerd in gele machinale baksteen waalformaat, eveneens in kruisverband met platvolle voeg. De muur aan de terreinzijde (NW) is relatief hoog opgetrokken omdat de ruimte ervoor aanvankelijk werd gebruikt voor staanplaatsen. In

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



de muur bevinden zich paarsgewijs geplaatste liggende vensters voorzien van glazen bouwstenen (door Wils eerder toegepast in de marathontoren van het Olympisch Stadion). Het bovenste gedeelte van de muur dient als borstwering en is daartoe voorzien van een ronde ijzeren leuning. De betonnen tribunevloer heeft ten behoeve van de acht rijen zitplaatsen een getrappt verloop. In het midden bevindt zich de terugliggende eretribune met ter weerszijden een betonnen trap waarlangs witgesausde gemetselde borstweringen. In de hoge muur van de eretribune een verdiept gelegen en via een trap van vier treden bereikbare toegang tot de onderliggende vertrekken. Deze brede ingang en de trappen ter weerszijden van de eretribune zijn vanaf het veld toegankelijk via een opening halverwege de voormuur van de tribune. De tribune wordt aan weerszijden van de eretribune door twee in de betonvloer meegestorte betonnen steektrappen in drie vakken verdeeld. Tegen de buitenzijde van beide zijmuren bevindt zich een betonnen steektrap waarlangs een borstwering van gecementeerde gele baksteen. Halverwege de achtergevel (ZO) zijn nog twee van dergelijke trappen gesitueerd die alleen gebruikt werden bij het verlaten van de tribune. De achtergevel is onder meer voorzien van enkele samengestelde vensters uit de bouwtijd waarin vierruits stolpramen. Tegen de achtergevel zijn op een onderlinge afstand van circa tien meter acht stalen spantstijlen geplaatst. Deze nemen vanaf de betonnen voeting tot halve hoogte in breedte toe en zijn bovenaan door middel van klinknagels verbonden met een geknikt stalen spantbeen dat zich naar voren toe verjongt. Tussen de nagenoeg horizontale spantbenen bevinden zich stalen I-balken die het eveneens licht geknikte tribunedak dragen. De eerste twee spantbenen links en rechts zijn voorzien van stabiliteitsverbanden in de vorm van elkaar kruisende diagonaalbalken.

Waardering

De tribune uit 1929-1930 is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als in hoofdvorm gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een sporttribune naar ontwerp van Jan Wils, opgetrokken in de stijl van het Nieuwe Bouwen en in Nederland een vroeg voorbeeld van een kolomloze ijzeren overkapping. De tribune heeft situationele waarde als onderdeel van het gemeentelijk sportpark in de Alkmaarderhout.

Hoofdcategorie

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Subcategorie

Sport en recreatie

Functie

Tribune(J)